

**Program na podporu projektů NNO pro rok 2021 –
Podprogram A**

Potřebnost programu, základní parametry a indikátory programu

Charakteristika Programu na podporu projektů NNO

Program na podporu projektů NNO – Podprogram A (dále též „Program“) je program neinvestičních dotací poskytovaných ze státního rozpočtu. Oprávněnými žadateli v Programu jsou nestátní neziskové organizace (spolky, obecně prospěšné společnosti, nadace, nadační fondy, zapsané ústavy, církevní právnické osoby), které mají zapsaný předmět činnosti ochranu přírody, ochranu životního prostředí nebo udržitelný rozvoj a které byly založeny nejméně 1/2 roku před uzávěrkou výzvy.

Doba realizace podpořených projektů je jeden kalendářní rok – od 1. 1. do 31. 12. roku, na který je poskytnuta dotace. Minimální výše dotace je 30 tis. Kč, maximální výše dotace je 250 tis. Kč. Maximální podíl státních zdrojů na celkových nákladech dotovaného projektu je 70 %.

Poskytování prostředků nestátním neziskovým organizacím se řídí směrnicí MŽP č. 7/2018, která upravuje základní postupy při poskytování finančních prostředků nestátním neziskovým organizacím z rozpočtové kapitoly MŽP. Program vychází ze Státní politiky vůči nestátním neziskovým organizacím schválené usnesením vlády ze dne 29. 7. 2015 č. 608/2015 a je věcně v souladu se Zásadami vlády pro poskytování dotací ze státního rozpočtu České republiky nestátním neziskovým organizacím ústředními orgány státní správy schválené usnesením vlády ze dne 1. června 2020 č. 591.

Potřebnost Programu

Resort Ministerstva životního prostředí (dále též MŽP) od doby svého vzniku tradičně spolupracuje s nestátními neziskovými organizacemi (dále též „NNO“). Tato spolupráce měla v minulosti řadu forem. Nejviditelnější formou je každoroční program na podporu projektů naplňujících priority MŽP a vybrané strategické dokumenty. V rámci tohoto programu bylo v letech 1997, od kdy jsou jeho výsledky systematicky zpracovávány a publikovány, do roku 2019 realizováno více než 2 600 projektů.

Role NNO v ochraně životního prostředí je významná především v tom, že vykonávají řadu praktických činností ve prospěch životního prostředí, např. formou managementových opatření v chráněných územích, za významné pomoci dobrovolníků či ve prospěch environmentální osvěty či ekovýchovných programů. Z historického hlediska to byly právě různé spolky a dobrovolná sdružení, kdo s ochranou životního prostředí už koncem 19. století začal a aktivně ji provozoval v době, kdy příslušná legislativa buď neexistovala, nebo nebyla dodržována. Do dnešní doby dosáhla tato forma ochrany životního prostředí (tedy ochrana realizovaná NNO) vysoké úrovně a značné profesionalizace, a to i za významné pomoci dlouhodobého dotačního programu ze strany MŽP.

Roli NNO potvrzují také průzkumy veřejného mínění, realizované v poslední době. Podle studie, kterou vydala pod názvem *Vztah české veřejnosti k přírodě a životnímu prostředí*¹ Masarykova univerzita, mimo jiné vyplývá, že veřejnost podporuje angažovanost ekologických organizací ve všech dotazovaných environmentálních problémech. Ze spektra jejich aktivit občané nejvíce podporují výchovné, vzdělávací a osvětové aktivity (podpora více než 80 %), ochranu přírody proti všem, kteří ji poškozují (78 %) atd. (viz studie, str. 151). Významnou je v tomto směru rovněž spolupráce NNO se soukromým sektorem a využívání jejich znalostí a know-how.

¹ <https://munispace.muni.cz/index.php/munispace/catalog/view/1001/3110/767-2>

Většina strategických dokumentů, z nichž Program vychází, je přijata usnesením vlády. MŽP, stejně tak jako ostatní ministerstva se těmito usneseními vlády musí těmito usneseními řídit (§ 21 zákona 2/1969 Sb., kompetenční zákon).

Některé strategické dokumenty mají jako úkol či opatření zřízení dotačních programů. **Program tato opatření / úkoly přímo naplňuje.** Jedná se zejména o tyto strategie:

Státní program ochrany přírody a krajiny

Kapitola 4. Nástroje v oblasti ochrany přírody a krajiny / 4.2 Ekonomické nástroje

Opatření E1 Udržet optimalizovanou nabídku národních dotačních programů zejména v souvislosti s probíhajícími a očekávanými dopady klimatických změn a připravit je na další plánovací období.

Strategie ochrany biologické rozmanitosti

Cíl 1.5 Ekonomické nástroje a finanční podpora

Dílčí cíl 1.5.1 Zajistit dostatečný objem finančních prostředků a dotací určených pro péči o přírodu a krajinu

Opatření: Rozšíření titulů národních dotačních programů pro dosud nefinancovanou péči o přírodu a krajinu (např. péči o zvláště chráněné druhy ve volné krajině, péči o lokality soustavy Natura 2000 atd. po roce 2020; Zvýšení finančních prostředků ze státního rozpočtu na celostátní dotační programy MŽP pro péči o přírodu a krajinu v návaznosti na ukončení OP ŽP v roce 2020.

Státní program environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty a environmentálního poradenství na léta 2016 – 2025

Úkol 1.3.1.2 – Připravit a každoročně vyhlášovat vzájemně koordinované a doplňující se programy podpory poskytování ověřených programů EVVO a EP, včetně systematické nabídky výukových programů EVVO („Národní síť EVVO“) pro využívání ve školní výuce.

Úkol 1.3.2.1 – Připravit a pravidelně vyhlášovat vzájemně koordinované a doplňující se programy investiční i neinvestiční podpory infrastruktury pro EVVO a EP s důrazem na podporu jejího provozu, údržby, rekonstrukcí a doplnění.

Naplňování Státní politiky vůči nestátním neziskovým organizacím

Hlavním účelem Státní politiky vůči NNO je vymezit politiku státu vůči NNO jako východisko pro rozvoj a monitoring koncepčních opatření, která může stát a jeho orgány uplatňovat ve prospěch udržitelnosti (případně rozvoje) NNO a jejich role ve společnosti. Tento princip je obsažen i ve východisku č. 1 materiálu „Vláda považuje působení NNO v mnoha oblastech za nenahraditelné a jejich činnosti vnímá nejen jako rovnocennou součást systému služeb a aktivit pro občany a komunit, ale také jako legitimní způsob, jímž občané participují na veřejném životě společnosti“.

Program jako takový přispívá k naplňování Státní politiky NNO zejména v těchto oblastech:

Opatření k principu 2, východisko 4: Vláda zajistí v dotačních politikách ústředních orgánů, aby zahrnuly do oprávněných nákladů projektů přiměřené a relevantní režijní náklady NNO. **Program na podporu NNO umožňuje jako součást nákladů na realizaci projektů zahrnout přiměřené režijní náklady.**

Opatření k principu 3, východisko 1: Vláda uznává význam dobrovolnictví v české společnosti jako projev občanské participace na věcech veřejných a nedílnou součást působení NNO. Bude podporovat rozvoj dobrovolnictví rozumnými a cílenými opatřeními. **V Programu je umožněno zahrnout vykázanou dobrovolnickou práci do kofinancování až 10 % nákladů projektu.**

Naplnování úkolů a opatření vyplývajících ze strategických dokumentů

Výsledky projektů podpořených v Programu přispívají k naplnování opatření a úkolů strategických dokumentů resortu. Příspěvek každého projektu k naplnování strategií je v předkládaných projektech definován a dopad projektu k naplnování strategií je předmětem expertního hodnocení projektu s vahou kritéria 12 %.

Jedná se zejména o následující strategické dokumenty²:

- Strategický rámec Česká republika 2030
- Státní politika životního prostředí České republiky 2012 – 2020 (aktualizace 2016)
- Státní program ochrany přírody a krajiny v České republice (aktualizace)
- Strategie ochrany biologické rozmanitosti České republiky 2016 – 2025
- Politika ochrany klimatu v ČR
- Strategie přizpůsobení se změnám klimatu v podmínkách ČR a Národní akční plán adaptace na změnu klimatu
- Koncepce ochrany před následky sucha na území České republiky
- Plán odpadového hospodářství České republiky pro období 2015 – 2024 (část Program předcházení vzniku odpadů ČR)
- Státní program environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty a environmentálního poradenství na léta 2016 – 2025

Strategický rámec Česká republika 2030

Strategický rámec Česká republika 2030 udává směr, jímž by se rozvoj ČR a společnosti měl vydat v příštích desetiletích. Jeho naplnění by mělo zvýšit kvalitu života v České republice a nasměrovat naši zemi k rozvoji, který bude udržitelný po sociální, ekonomické i environmentální stránce. Dokument vytváří základní rámec pro ostatní strategické dokumenty na národní, krajské i místní úrovni.

Realizace projektů v Programu může přispět k naplnování těchto strategických cílů rámce:

4. Vzdělávání rozvíjí individuální potenciál jedinců a jejich schopnost zvládat i ovlivňovat změny a podporuje soudržnou společnost orientovanou na udržitelný rozvoj.
9. Přírodní zdroje jsou využívány co nejefektivněji a nejšetrněji tak, aby se minimalizovaly externí náklady, které jejich spotřeba působí.
12. Krajina ČR je pojmána jako komplexní ekosystém a ekosystémové služby poskytují vhodný rámec pro rozvoj lidské společnosti.
13. Česká krajina je pestrá a dochází k obnově biologické rozmanitosti.
14. Krajina je adaptována na změnu klimatu a její struktura napomáhá zadržování vody.

² Uvedeny jsou základní strategické dokumenty – realizované projekty mohou přispět k naplnování i dalších, zde neuvedených, strategií

15. Půdy jsou chráněny před degradací a potenciál krajiny je v maximální možné míře využíván k zachycování a ukládání uhlíku.

18. Kvalitní urbánní rozvoj sídelních útvarů je zajištěn.

19. Města a obce omezila emise skleníkových plynů a adaptovala se na negativní dopady změny klimatu.

Státní politika životního prostředí České republiky 2012 – 2020 (aktualizace 2016)

Státní politika životního prostředí České republiky (dále též „SPŽP“) vymezuje plán na realizaci efektivní ochrany životního prostředí v České republice do roku 2020. Hlavním cílem je zajistit zdravé a kvalitní životní prostředí pro občany žijící v ČR výrazně přispět k efektivnímu využívání veškerých zdrojů a minimalizovat negativní dopady lidské činnosti na životní prostředí, včetně dopadů přesahujících hranice státu, a přispět tak k zlepšování kvality života v Evropě i celosvětově.

Výsledky projektů podpořených v Programu jsou jedním z nástrojů naplňování SPŽP. Jedná zejména o dobrovolné nástroje a environmentální vzdělávání, výchovu a osvětu:

Průřezové nástroje pro realizaci politiky ŽP

Opatření

N.D.2 Podporovat zapojování veřejnosti do péče o přírodní prostředí a krajinu a jejich ochranu včetně dobrovolnické práce organizované dle zákona o dobrovolnické službě

N.EVVO.1 Podporovat vzdělávání a informovanost státních zaměstnanců v problematice životního prostředí

N.EVVO.2 Podporovat zvyšování environmentální gramotnosti v celé společnosti, u všech hlavních cílových skupin

N.EVVO.3 Zvyšovat environmentální povědomí veřejnosti o životním prostředí podporou systematické informovanosti, osvěty a ekoporadenství

N.EVVO.5 Zajistit provádění a plnění úkolů vyplývajících pro Českou republiku z Úmluvy o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí (tzv. Aarhuská úmluva)

Státní program ochrany přírody a krajiny v České republice (aktualizace)

Aktualizovaný Státní program ochrany přírody a krajiny v České republice (dále též P-OPaK) formuluje dlouhodobé cíle a opatření, nezbytná k jejich dosažení. Zabývá se problematikou ochrany krajiny obecně a dále, podrobněji, podle jednotlivých typů krajinných ekosystémů, chráněnými územími a druhovou ochranou. Respektuje skutečnost, že moderní ochrana přírody je uskutečnitelná pouze promyšlenou kombinací legislativních, ekonomických, odborně-výzkumných a osvětových nástrojů.

Výsledky projektů podpořených z Programu jsou jedním z nástrojů naplňování těchto částí P-OPaK:

Kapitola: 3.1 Krajina

Opatření K1 Připravit a uskutečnit vzdělávací program zvyšující povědomí občanské společnosti, soukromých organizací a veřejných orgánů o hodnotě krajiny, jejich úloze a jejich změnách.

Opatření K5 Při plánování, ochraně a péči o krajinu podpořit aktivní spolupráci a zapojení veřejnosti i do těchto procesů.

Kapitola 3.2 Ekosystémy / 3.2.1 Lesní ekosystémy

Opatření L11 Přiblížit uživatelům podpor využití podpůrných programů k přírodě blízkému hospodaření v lesích.

Kapitola 3.2 Ekosystémy / 3.2.2 Vodní a mokřadní ekosystémy

Opatření VM18 Začlenit problematiku mokřadů a jejich významu do EVVO na základních a středních školách.

Kapitola 3.2 Ekosystémy / 3.2.6 Urbánní ekosystémy

Opatření CL1 V sídlech podporovat péči o plochy zeleně a prioritně zakládat nové parky.

Kapitola 3.4 Druhy

Opatření D14 Informovat veřejnost (včetně profesních skupin v jednotlivých sektorech) o významu a možnostech ochrany genofondu a zachování místně původních (geneticky specifických) populací.

Kapitola 4. Nástroje v oblasti ochrany přírody a krajiny / 4.3 Odborné informační nástroje

Opatření IN2 Zajistit poskytování aktuálních nálezových dat druhů rostlin a živočichů orgánům ochrany přírody a krajiny, úřadům územního plánování a správcům státního majetku.

Kapitola 4. Nástroje v oblasti ochrany přírody a krajiny / 4.4 Práce s veřejností

Opatření V2 Vydávat tematické publikace a tiskoviny.

Opatření V4 Pořádat akce pro veřejnost včetně environmentálních vzdělávacích, výchovných, osvětových a poradenských programů, exkurzí s průvodcem a dále také výstav, seminářů, přednášek apod.

Strategie ochrany biologické rozmanitosti České republiky 2016 – 2025

Strategie představuje základní koncepční dokument definující priority v oblasti ochrany a udržitelného využívání biodiverzity na území ČR.

Výsledky projektů podpořených z Programu přispívají k naplnění následujících opatření k dílčím cílům tohoto strategického dokumentu:

Cíl 1.1 Společnost uznávající hodnotu přírody

Dílčí cíl 1.1.1 Podporovat EVVO

Opatření: Podpora výchovy a vzdělávání o rozmanitosti a možnostech výuky v přírodě v rámci předškolního vzdělávání, vzdělávání na ZŠ a vzdělávání na SŠ

Dílčí cíl 1.1.2 Rozvíjet environmentální poradenství

Opatření: Příprava osvětových materiálů o významu biologické rozmanitosti pro síť občanských poraden, Příprava osvětových materiálů o významu biologické rozmanitosti pro poradce spolupracující s podniky a zemědělci

Dílčí cíl 1.1.3 Realizovat kampaně pro veřejnost

Opatření: Osvěta o významu biodiverzity na globální i republikové úrovni, cílené kampaně o významu jednotlivých ekosystémů

Cíl 2.3 Invazní nepůvodní druhy (IAS)

Dílčí cíl 2.3.1 Omezit šíření stávajících invazních druhů

Opatření: Likvidace stávajících invazních druhů v ZCHÚ i ve volné krajině; Optimalizace dotačních titulů na likvidaci IAS

Cíl 2.6 Sídla

Dílčí cíl 2.6.1 Zavést standardy pro podíl ploch zeleně v urbanizovaných územích

Opatření: Pravidelné vzdělávací semináře pro odpovědné zástupce samospráv a úředníky státní správy

Dílčí cíl 2.6.2 Posílit biodiverzitu ve městech

Opatření: Umožnění efektivního zakládání/obnovy funkčně propojených ploch a prvků sídelní zeleně; Zajistit metodickou aj. podporu opatření na ochranu a posílení biodiverzity v sídlech a při výstavbě

Dílčí cíl 2.6.3 Podporovat samosprávy a občanské aktivity a iniciativy, které přispívají k posílení biodiverzity ve městech

Opatření: Vytvoření metodické příručky pro obce s příklady dobré praxe; Vytvoření komunikační strategie pro veřejnost a úřady zaměřené na důležitost a možnosti rozvoje přírodních prvků v sídlech

Cíl 3.1 Zemědělská krajina

Dílčí cíl 3.1.1 Podpořit vzdělávání a informovanost zemědělců v oblasti ochrany biodiverzity

Opatření: Zemědělské poradenství související s ochranou biodiverzity.

Dílčí cíl 3.3.6. Zvýšit retenční schopnosti krajiny

Opatření: Podpora zachování a obnovy mokřadů v krajině

Cíl 4.1 Zajištění aktuálních a relevantních informací

Dílčí cíl 4.1.2 Komunikovat výsledky s veřejností

Opatření: Vytváření příležitostí pro zapojení veřejnosti do sběru dat a informací (občanská věda)

Politika ochrany klimatu v ČR

Politika ochrany klimatu v České republice definuje hlavní cíle a opatření v oblasti ochrany klimatu na národní úrovni tak, aby zajišťovala splnění cílů snižování emisí skleníkových plynů

v návaznosti na povinnosti vyplývající z mezinárodních dohod. Politika ochrany klimatu v České republice se zaměřuje na období 2017 až 2030 s výhledem do roku 2050.

Realizace projektů podpořených v Programu mohou přispět k naplňování těchto opatření Politiky změny klimatu:

6A) Podpora zavádění chytrých řešení v obcích a městech - podpora místních iniciativ v rámci konceptu "smart cities" (řízení spotřeby, energetické úspory, integrované dopravní systémy, aj.)

2H) Zajistit implementaci cíle 5.5 (Klima v souvislostech) Státního programu environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (2016-2025).

Strategie přizpůsobení se změnám klimatu v podmínkách ČR a Národní akční plán adaptace na změnu klimatu

Dokument představuje národní adaptační strategii ČR, která obsahuje návrhy konkrétních adaptačních opatření, legislativní a částečnou ekonomickou analýzu, atd. Národní akční plán adaptace na změnu klimatu je implementačním dokumentem Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR (2015) a byl schválen usnesením vlády č. 34 ze dne 16. ledna 2017. Akční plán je strukturován podle projevů změny klimatu, a to z důvodu významných mezisektorových přesahů jednotlivých projevů změny klimatu.

Ve strategii je přímo uvedeno opatření „začleňovat téma adaptace do podpory projektů v rámci programů na podporu projektů NNO“ (SC 34).

Výsledky podpořených projektů mohou přispět k naplňování následujících opatření Národního akčního plánu:

34_4.1 Podporovat výchovu a vzdělávání o biologické rozmanitosti a možnostech výuky v přírodě v rámci předškolního vzdělávání. Připravit (interaktivní) materiály o biologické rozmanitosti a možnostech výuky v přírodě pro základní školy. Připravit materiály pro rozšíření znalostí o biologické rozmanitosti a možnostech výuky v přírodě pro střední školy.

34_4.2 Připravit osvětové materiály o významu biologické rozmanitosti pro síť občanských poraden a pro poradce spolupracující s podniky a zemědělci

34_4.3 Osvěta o významu biodiverzity na globální i republikové úrovni, cílené kampaně o významu jednotlivých ekosystémů

34_8.5 Spolupracovat se středisky ekologické výchovy při realizování akcí pro veřejnost (Dnů Země, Dnů stromů apod.) i výzkumnými a vědeckými pracovníky (Akademie věd ČR, univerzity apod.)

34_9.3 Podporovat vzdělávací programy a poradenství potřebné k pochopení příčin a projevů změny klimatu jako jmenovitý předmět podpory v rámci vyhlášených dotačních řízení v oblasti vzdělávání.

34_9.4 Podporovat vzdělávací programy a poradenství zaměřené na mitigační opatření a opatření ke snižování znečišťujících látek, včetně vlivů různých kategorií zdrojů na kvalitu ovzduší.

34_9.5 Podporovat vzdělávací programy a poradenství zaměřené na adaptační opatření.

Koncepce ochrany před následky sucha na území České republiky

Koncepce vytváří strategický rámec pro přijetí účinných legislativních, organizačních, technických a ekonomických opatření k minimalizaci dopadů sucha a nedostatku vody na životy a zdraví obyvatel, hospodářství, životní prostředí a na celkovou kvalitu života v ČR. Koncepce se zaměřuje na strategické cíle pro ochranu před suchem a navrhuje komplex opatření, kterými je možné nepříznivé důsledky sucha a nedostatku vody zmírnit.

Výsledky projektů podpořené v Programu přispívají k naplnění kapitoly **5.3 Osvěta a vzdělávání veřejnosti k zodpovědnému hospodaření s vodou:**

„K naplňování cílů ochrany před následky sucha a nedostatku vody na území ČR a k podpoře realizace potřebných opatření je nezbytné, aby veřejnosti byly poskytovány dostatečné a relevantní informace o dopadech sucha, očekávaném nedostatku vody v důsledku změny klimatu a nezbytnosti zahájit včasné kroky k omezení následků těchto situací v rámci předběžné opatrnosti ve veřejném zájmu. Tato osvěta by měla sestávat jak z úzce cílených kampaní např. pomocí sociálních sítí, seminářů, tištěných materiálů gesčně odpovědných ministerstev a institucí, tak pomocí kampaní celoplošných (mediálních) v kombinaci se soustředěním informací k suchu na uživatelsky dostupném místě (specializované webové portály). Navržené řešení je v souladu se specifickým cílem č. 34 "Výchova, vzdělávání, osvěta s ohledem na změnu klimatu" v rámci NAP AZK. Z hlediska výstupů „Státního programu environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty“ (EVVO) by se informační kampaň měla zaměřit jednak do oblasti školního vzdělávání, a jednak do oblasti veřejné osvěty laické i odborné veřejnosti.“

Plán odpadového hospodářství České republiky pro období 2015 – 2024

Plán odpadového hospodářství České republiky pro období 2015 – 2024 (dále též „POH“) představuje klíčový dokument pro realizaci dlouhodobé strategie nakládání s odpady, obalovými odpady a výrobky s ukončenou životností. Hlavními cíli strategie je jednoznačně předcházení vzniku odpadů a zvýšení recyklace a materiálového využití odpadů. Součástí POH je i Program předcházení vzniku odpadů.

Výsledky projektů podpořených v Programu mohou přispět zejména k naplňování následujících opatření Programu předcházení vzniku odpadů:

BLOK 1: INFORMAČNÍ PODPORA, VZDĚLÁVÁNÍ A OSVĚTA

Opatření č. 1 Vytvořit a po celou dobu realizace Programu předcházení vzniku odpadů ČR zajistit kontinuální provoz volně přístupné informační základny o problematice předcházení vzniku odpadů na všech úrovních. Vypracovat a volně propagovat příručku pro občany jak předcházet vzniku odpadů (se zaměřením na komunální odpad a jeho jednotlivé složky).

Opatření č. 2 Technicky zajišťovat šíření informací a osvětových programů za účelem postupného zvyšování množství sběru dále využitelných výrobků, např. oděvů, textilu, obuvi, hraček, knih, časopisů, nábytku, koberců, náradí a dalších znovupoužitelných výrobků. Veřejně propagovat činnosti neziskových organizací zpětně odebírající výrobky k opětovnému použití a podobných subjektů a zajistit vytvoření interaktivní veřejně přístupné sítě (mapy) těchto organizací a středisek.

Opatření č. 3 Technicky zajišťovat šíření informací a osvětových programů za účelem postupného zvyšování množství zpětně odebraných elektrických a elektronických zařízení a na snížení produkce odpadů z těchto výrobků

Opatření č. 4 Technicky zajišťovat šíření informací a osvětových programů zaměřených na snížení produkce odpadů z potravin

Opatření č. 5 Zajistit informační a vzdělávací podporu problematiky předcházení vzniku odpadů na všech úrovních státní správy se zvláštním zaměřením na územní samosprávy měst a obcí s ohledem na stabilizaci produkce a postupné snižování produkce komunálního odpadu.

Opatření č. 7 V rámci programu Environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty zajistit vypracování studijního materiálu na téma předcházení vzniku odpadů a jeho následného praktického začlenění do školních osnov s cílem zvýšit povědomí o problematice.

Opatření č. 12 Podporovat technicky a osvětovými kampaněmi domácí, komunitní a obecní kompostování biologicky rozložitelných odpadů. Podporu domácího, komunitního a obecního kompostování a její naplňování (ve spolupráci s obcemi) případně zohlednit v krajských plánech odpadového hospodářství.

Státní program environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty a environmentálního poradenství na léta 2016 – 2025

Státní program environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty a environmentálního poradenství na léta 2016 – 2025 (dále též „SPEVVOEP“) představuje klíčovou národní strategii pro oblast EVVO i EP s vizemi, cíli a opatřeními, na nichž se vedle orgánů státní správy podílejí mj. kraje, obce a města, školy, včetně škol vysokých, střediska ekologické výchovy a ekologické poradny i neziskové organizace, vzdělávací a výzkumné instituce, muzea, zoo, botanické zahrady, knihovny.

Výsledky Programu přispívají k naplňování následujících úkolů SP EVVO a EP:

Úkol 2.2.2.1 – V dotačních zdrojích zahrnout téma podpory informačních portálů pro využití v oblasti EVVO a EP.

Úkol 2.6.1.2 – V dotačních zdrojích zahrnout téma podpory propojování EVVO se sociální oblastí.

Úkol 2.6.2.2 – V dotačních zdrojích zahrnovat téma podpory propojování EVVO s praktickými programy

Úkol 2.6.3.2 – V dotačních zdrojích zahrnout téma podpory nových metodických přístupů a iniciativ vhodných pro EVVO.

Úkol 3.2.2.1 – V dotačních zdrojích zahrnout téma podpory odborných periodik a publikační činnosti v oblasti EVVO a EP

Úkol 5.2.4.2 – Usnadnit školám vzdělávání v přírodě, např. podporou dostupných metodik pro organizaci výuky v přírodě.

Úkol 5.2.5.2 – Podpořit vydání metodických a inspiračních publikací a materiálů (včetně zahraničních překladů) z oblasti vzdělávání v terénu.

Úkol 5.2.6.1 – V rámci dotačních programů na podporu neformálního/mimoškolního vzdělávání a práce s dětmi a mládeží akcentovat podporu aktivit přímého kontaktu s přírodou.

Úkol 5.2.8.2 – Podpořit vzdělávání a osvětu o hodnotě a potřebě ochrany biodiverzity, „divočiny“ a samovolných přírodních procesů.

Úkol 5.4.1.1 – Zajistit efektivní propojení s Prioritami spotřebitelské politiky 2015–2020 a s opatřeními ve Státním programu na podporu úspor energie a využití obnovitelných a druhotných zdrojů energie. Motivovat poskytovatele EVVO a EP k aktualizaci svých výukových programů ve smyslu zahrnutí tématu minimalizace negativních vlivů činností, produktů a služeb na životní prostředí a prosazování změny vzorců spotřeby, a to formou ulehčení orientace spotřebitele směrem k environmentálně šetrnějším produktům a službám.

Úkol 5.4.1.2 – Podpořit motivující a inspirativní formy osvěty a vzdělávání – např. ilustrativní a atraktivní ICT nástroje (webové a mobilní aplikace), publikace, filmy, atraktivní vizualizace, simulační hry apod. v oblasti udržitelné spotřeby a výroby (např. nástroje představující koncepty jako ekologická stopa, uhlíková stopa, nutriční stopa).

Úkol 5.4.5.1 – Podpořit informační kampaně NNO a dalších subjektů zaměřené na význam zdravé půdy, vody a biodiverzity pro život místních obyvatel.

Úkol 5.5.1.1 – Podporovat vzdělávací programy a poradenství potřebné k pochopení příčin a projevů změny klimatu jako jmenovitý předmět podpory v rámci vyhlášených dotačních řízení v oblasti vzdělávání.

Úkol 5.5.4.1 – Podporovat vzdělávací programy a poradenství zaměřené na mitigační opatření a opatření ke snížení znečišťujících látek, včetně vlivů různých kategorií zdrojů na kvalitu ovzduší.

Úkol 5.5.5.1 – Podporovat vzdělávací programy a poradenství zaměřené na adaptační opatření.

Efektivita projektů financovaných z Programu

Hodnocení efektivity předložených projektů

Součástí projektové žádosti je podrobný položkový rozpočet, jehož povinnou součástí jsou jednotkové ceny u jednotlivých rozpočtových položek (hodinové sazby u osobních nákladů, cena za kus u nákupů a podobně) a zdůvodnění potřebnosti nákladu pro realizaci projektu.

Z dotační podpory je vyloučen nákup veškeré výpočetní, kancelářské, audiovizuální a komunikační techniky a software. Vyloučen je i nákup dopravních prostředků (včetně jízdních kol a koloběžek). Nákupy dalšího drobného majetku jsou omezeny pořizovací cenou.

Z dotační podpory jsou vyloučeny náklady na splátky úvěrů, leasingu, pohoštění, dary, příspěvky jiným organizacím a další.

Příjemce dotace má povinnost evidovat u každého nákladu jeho potřebnost pro realizaci projektu a tuto skutečnost při kontrole prokázat.

Program připouští úhradu režijních nákladů organizace, které souvisejí s realizovaným projektem. Režijní náklady představují zejména nájemné, poštovné a spotřebu energií. Výše těchto nákladů je limitována.

Přiměřenost rozpočtu je předmětem expertního hodnocení. Váha hodnocení efektivity rozpočtu činí 20 %.

Vzhledem k tomu, že Program dlouhodobě vykazuje převis žádostí nejméně 50 %, je nadprůměrné hodnocení žádosti v kritériu efektivity faktickou podmínkou pro přiznání podpory projektu.

Podíl nestátních zdrojů na financování projektů

Každý z předkládaných projektů má povinné kofinancování z nestátních zdrojů. Výše tohoto kofinancování je minimálně 30 %. Z tohoto ustanovení MŽP nepřipouští výjimku. Případné prostředky poskytnuté na realizaci komplementárních aktivit projektu ze strany SFŽP nemohou být pro kofinancování použity.

Financování projektových aktivit z dalších zdrojů

Parametry programu a opatření při hodnocení a kontrole žádostí minimalizují riziko duplicitního financování:

- Žádost obsahuje povinnou část, v níž žadatel deklaruje všechny i dosud neschválené žádosti o podporu projektu.
- O poskytnuté dotaci má úspěšný žadatel povinnost účtovat na samostatném účetním středisku.
- Ostatní resorty jsou oslovovány s žádostí o nominaci hodnotitelů Programu
- MŽP ve zvýšené míře komunikuje s resorty, u kterých je největší překryv žadatelů Programu – jedná se o MŠMT a MZe.
- Před vydáním Rozhodnutí o poskytnutí dotace jsou projekty žadatelů porovnány s projekty podpořenými v aktuálních výzvách SFŽP z hlediska případných duplicit.

Zpětně probíhá kontrola financování organizace ze závěrečného vyúčtování, z výročních zpráv, jejichž povinnou součástí je přehled všech státních i nestátních grantů a z informačního systému Centrální evidence dotací z rozpočtu (CEDR).

Rámcové indikátory Programu

Na základě statistického vyhodnocení Programu za léta 2016 – 2019 se očekává příjem 120 – 200 žádostí o podporu projektů. Při dostupné alokaci 13,5 mil. Kč bude podpořeno minimálně 55 projektů.

Indikativní očekávané výstupy programu:

Název indikátoru	Hodnota	Poznámka
Počet přímých provedených péčí o území / prací v terénu / monitoringů	2 500	Práce v terénu, např. kosení luk, likvidace odpadu, péče o dřeviny, záchranné transfery a podobně, ochrana hnízd. Údaj nezahrnuje výsadbu stromů, která je sledována zvlášť.
Počet vysazených / ošetřených stromů	500	
Počet odborných / zpravodajských článků	500	
Počet akcí pro odbornou / širokou veřejnost / specifické cílové skupiny	1 100	Přímé zapojení cílové skupiny do aktivit projektu (např. místní samosprávy, podnikatelé, lesníci, farmáři, atp.); Akce pro cílové skupiny - semináře, kulaté stoly, exkurze, soutěže, výstavy, dlouhodobé akce pro veřejnost
Počet příspěvků publikovaných na sociálních sítích	500	Krátké zprávy publikované na sociálních sítích Facebook, Twitter, Instagram, apod. - zpravidla určené pro zvýšení dopadu projektu
Počet poradenských případů, konzultací	150	Osobní, telefonické i e-mailové environmentální poradenství pro veřejnost a jednotlivé cílové skupiny – zodpovídání dotazů i rozsáhlejší formáty poradenství
Počet ekologických výukových programů	30	Nově vytvořené, pilotované a evaluované výukové programy
Počet publikačních výstupů	70	Publikace, letáky, newslettery, časopisy tištěné i elektronické; multimediální výstupy (videospoty, audiospoty, infografiky)
Počet zapojených dobrovolníků	100 000	